

Formalet være dette, „at give Prioritetslaan og Driftslaan til Landbruget mod betryggende sekundær Prioritet i faste Ejendomme eller mod anden betryggende Sikkerhed“. Efter den Forklaring, der er fulgt med i Inddragendet, er Meningen den, at der ogsaa skal kunne gives Laan mod Kavtion eller vel ogsaa mod Haandpant. At der kan modtages Kavtion som yderligere Sikkerhed ved Siden af sekundær Prioritet i faste Ejendomme, kan der ikke indvindes noget imod, men hvis Meningen er den, at Kassen ogsaa skal kunne gaa til at udlaan udelukkende mod Selvslydnerkavtion, saa tror jeg nok, at det er et Punkt, der fortjener nøje Overvejelse. Man vilde derved komme meget vidt, idet det jo ikke er muligt at opstille Regler for det Skøn, der ligger til Grund for Modtagelsen af Kavtion. Man faar altsaa her en Udlaaansvirksomhed, der ikke lader sig begrænse, indtagen ved den Garanti, som Direktionens Medlemmer kan give gennem deres Personer. Dette forekommer mig at være lovlig lidt. Lovforlaget burde vist fremdeles have nogle Bestemmelser med Hensyn til Tilbagebetalingen, ligesom der er saadanne Bestemmelser i Forlaget om Oprettelsen af en Kreditforening. Der er en Bestemmelse om, at Udlaanene skulle amortiseres paa en vis Maade og indenfor en vis Frist. Det er imidlertid et Punkt, som ikke saa let lader sig klare her — det skal jeg villig indbrømme — fordi Tilbagebetalingen væsentlig maa bero paa, af hvilken Art Laanet er. Dersom det er et Laan, hvis Bestemmelse har været at give den paagældende Midler til at forbedre sin Ejendom, saaledes at Ejendommen kunde bære en større Indtægt af sig, er det ogsaa rimeligt at forlange, at denne større Indtægt anvendes til at tilbagebetale Laanet indenfor en vis Tid. Hvis Bestemmelsen derimod er at give et Laan, der skulde være en Del af Robesummen, et staaende Laan, bliver Sagen jo vanskeligere. Dette er altsaa ogsaa et Punkt, der maa overvejes nærmere. — Endelig mangler der i Lovforlaget en Bestemmelse om, at Laanekassen er forpligtet til at sørge for Tilvejebringelsen af et Reservecfond. Det er Meningen, at der skal staves et Reservecfond, men der indeholdes intet om det i selve Lovforlaget og altsaa heller intet om, ad hvilken Vej dette Reservecfond skal tilvejebringes. Tanken er, som jeg nævnte før, den, at Centrallaanekassen, der svarer 4 pCt. af de Penge, den modtager, men tager 4½ pCt. af de Penge, den udlaaner, skal anvende denne Forstel paa ½ pCt. blandt andet til Dannelsen af et Reservecfond. Jeg tror imidlertid ikke, at

der af den halve pCt. vilde blive meget tilbage til dette Reservecfond. Bestyrelsen vil her blive meget dyr. Man har jo tænkt sig, at der vil blive en Direktion i Kjøbenhavn og en i Sylland, altsaa en dobbelt Direktion, hvormed et dobbelt Kontorhold, samt Lønnede Rejseinspektører, og endelig er det utvivlsomt, at en af de Forudsætninger, som have ligget til Grund for Lovforlaget med Hensyn til Modtagelsen af Pengene, ikke slaar rigtig til. Ordningen af Laanekassen er tænkt saaledes, at man modtager Pengene i samme Termin, som man udlaaner dem i. Dette tror jeg ingenlunde kan lade sig gøre, fordi Banker og Sparekasser ikke ville binde sig paa det usikre til at udlvere Pengene, men ville være sikre paa, at Pengene virkelig ogsaa kunne komme til Udbetaling fra deres Side i den Termin, de maatte være blevne enige om med Laanekassen. Laanekassen maa saaledes, for at faa Penge til Udlaan, være nødsaget til at binde sig et halvt Aar i Forvejen til at modtage Penge fra Banker og Sparekasser, som de saa kunne have til Røde for de Udlaan, som de ønske at give. Heraf følger ogsaa, at Laanekassen som Regel vil sidde inde med en meget stor Beholdning af Driftsmidler til Udlaan, som den maa søge anbragt midlertidig, hvormed der som bekendt er forbundet ikke saa liden Udgift. Ogsaa dette Punkt henstiller jeg til nærmere Overvejelse.

Jeg skal saa kun gentage, at jeg betragter dette Forslag som et Forhandlingsgrundlag og derfor skal vente med at udtale mig nærmere derom, indtil der har været givet mig Lejlighed til at konferere med det Udvalg, der ventelig vil blive nedsat om denne Sag.

Scharling: Til de Betragtninger, der nu ere blevne fremtatte af den højtærede Indenrigsminister, skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger. Det foreliggende Forslag er jo kommet til os paa en lidt ejendommelig Maade. Det er affattet af Mænd uden for Rigsdagen og derefter indbragt som Lovforslag i Rigsdagen af et Udvalg paa 15 Medlemmer, som imidlertid ved Forelæggelsen har taget al mulig Reservation og — om jeg mindes Udtrykkene ret — tillige erklæret, at Forlaget ikke havde været Genstand for en saadan Forhandling i Udvalget, at man bestemt kunde slutte sig til det eller tage bestemt Standpunkt over for det, idet man kun ønskede at saa det forelagt her for Tinget. Dette gør Stillingen til dets fortsatte Behandling lidt ejendommelig. I og for sig har Lovforslagets Tanke min Sym-